

„Vidéki válogatott”

Jávorkúti Jutkát a Szegedi Spartacus NB I-es röplabdajátékosát, a Ságvári utcai albertben találtam meg. A 176 cm magas fiús hajú, vékony lány a Tanárképző Főiskola testnevelés-földrajz szakos hallgatója.

Sportpályafutása érdekesen alakult. 10 éves koráig tornázott, majd atlétizált. Ezután jutott el a labdajátékokig. A miskolci Zrínyi Ilona gimnázium tornatanár-nője unszolására röplabdázni kezdett. Rövid idő elteltével az akkor NB I-es Miskolci VSC leigazolta. Idén, augusztus 8-án debütált a válogatottban, második válogatottsága alkalmával augusztus 13-26 között pedig részt vett a Moszkvában rendezett Universiadén.

Friss az élmény, átszellemülten beszél a 4500 főiskolás és egyetemista színes áradatáról, a meccsekről, a Lomonosov Egyetem nagyszerű klubjáról, a csodálatos sportemberekről akikkel találkozott. Aztán elkomorodik amikor arról esik szó, hogy végezhetett a csapattal a várt első hat hely valamelyike helyett csak a 11-en. Az összeszokottság hiányára, a számukra szerencsétlen sorsolásra hivatkozik, bár ő is tudja, hogy ezek nem igazi indokok. A két igen erős csapattól, — a románoktól 3:2-re, a japánoktól 3:1-re — kikapva nem lehetett szó a nyolcas döntőbe jutásról. Hivatkozik arra is, hogy nem volt elég idő elméletileg és pszichikailag felkészülni a meccsek előtt. A felkészülést, az edzés módszereket azért bőven volt módja tanulmányozni a főiskolás világbajnokságon. A kubaiak játéka és az ázsiai — koreai, japán — já-

tékstílus volt rá nagy hatással. A kubai hasonló az Európában játszott játékhöz; lassabb tempójú, megfontolt, kidolgozott és kemény védekezés jellemzi. Az ázsiai gyorsabb, már előre beidegződött formulákra épül. Ez a játékmód kevesebb variációs lehetőséget rejt magában a játékos számára, de hasznosabb.

Később a beszélgetés során az Universiade néhány magyar vonatkozású adatából próbálunk következtetéseket levonni. Moszkvába 156 fő utazott ki a magyar sportküldöttséggel. A 97 sportoló közül mindössze 5 (!) volt vidéki. Jutka tapasztalatai szerint há vidéki játékosról van szó, lehet az bármilyen jó, „nincs szem előtt”, sokba kerül utaztatása, nem tud összeszokni a játékos társakkal s végül előbb-utóbb kimarad a keretből. Jutka ép-

pen az előbbi okok miatt nem lett háromszor válogatott.

Saját helyzetére mégsem panaszkodik; a nyár elején 1700 forintos pénzbeli juttatást kapott, s ha szükség van segítségére, klubcsapatának edzője minden tőle telhetőt megtesz. Viszont vannak problémák amelyekről minden főiskolás testnevelés szakos érdekében is szól. Ezek három kérdés köré csoportosíthatók. Címzavakban: kalóriapénz, felszerelés, szabad szombat.

— Havi 54 forint kalóriapénzt kapunk, ezt is csak akkor, ha menzán fizetjük be az ebédet. Az összeg nagyságához azt hiszem nem kell kommentárt fűzőm. A szerelés, ami komoly pénzt jelent, mindenki maga veszi meg. Igaz, hogy mindenki kap saját egyesületétől egyesületi szerelést, de ha a főiskolán abban edz, azt a tanárok zokon veszik. A legnagyobb gondot azonban mégis a szabad szombat hiánya jelenti. A megoldás egyre sürgetőbb, mivel az egyesületi játékosoknak majdnem minden vasárnap meccsük van. Rendszerint már szombaton elutazunk, s így az egyes gyakorlati tárgyakkal az aláírás megszerzése veszélybe kerül, mivel az órákról való távolmaradás — mégha igazol is — a meghatározott számot nem lépheti túl. Tudjuk, hogy a kétszakos tanárképzés miatt nehéz az órarendet ilyen szempontok figyelembevételével elkészíteni, de úgy érzem, nem lenne megoldhatatlan.

Kérdés, hogy egy válogatott sportoló nem érdemelne-e némi kedvezményt, más tanszékektől kedvezőbb hozzáállást?!

KISS ANIKÓ

Bajnoki cím — hazai pálya nélkül

Kétszeres kupagyőztes, a bajnoki cím várományosa, női kosárlabda-csapat. Nem, nem a TFSE, az MTK esetleg a VM egyetértés lányairól van szó, hanem a JATE mindössze két és félszázötven évvel ezelőtt született együtteséről.

— Úgy kezdődött — kezdte a beszélgetést Gáti Mária V. éves matematika-fizika szakos hallgató, a megyei bajnokságban szereplő csapat egyik erőssége —, hogy 1971-ben az egyetem 50 éves fennállása tiszteletére rendezett jubileumi tornán győzedelmeskedtünk. A váratlan eredmény után valamelyikünk kibökte: — És mi lenne, ha ezután edzéseket is tartanánk és bajnoki mérkőzéseken próbálnánk ki, mire is, vagyunk valójában képesek? —

A szavakat tettek követték. A mecénás szerepét a JATE testnevelési tanszéke töltötte, tölti be, az edzői teendőket pedig Pálmai Antal látja el. A végzés diplomával rendelkező sportember a rossz nyelvek szerint csapata miatt nem hagyta el a várost egy kedvező állásajánlatért. ...

Az önként vállalt nagy kedvvel végzett edzések hatása csakhamar jelentkezett. A Felszabadulási Kupában 1972-ben és 1973-ban egyaránt veretlenül lett első a lelkes gárda, jelenleg pedig a megyei bajnokságban szerepelnek várakozáson felül. Olyannyira jól szerepelnek, hogy „tartaniuk kell” a magasabb osztályba való kerüléstől. Az NB III-ban ugyanis már sokat kellene utazniuk és erre anyagi fedezet pillanatnyilag nincs. A testnevelési tanszék pénzügyi kerete nem bírja el a felsőbb osztályal

A csapat tagjai: (balról jobbra) Török Sarolta, Karig Zsuzsa, Pálmai Antal (edző), Tóth Gabriella, Tamás Katalin, Szalay Ilona, (guggolnak) Németh Margit, Gáti Mária, Bognár Éva.

járó plusz költségeket. Más erőforrás után kellene tehát nézni. Természetesen joggal teheti fel a kérdést akárki, hogy akkor amikor hazánkban az úgynevezett nagy klubok — Újpest, Honvéd, FTC stb. stb. — szakosztályai is állami támogatásra szorulnak, hogyan, milyen forrásokból dobtatható egy önkéntes szövetség alapuló a szó legszorosabb értelmében vett amatőr csapat? Nos, a JATE KISZ-bizottsága aival a jóleső érzéssel nevezi most már az évek óta a Felszabadulási Kupára a csapatot, hogy az öregbíti majd az egyetem hírnevét. Anynyit tehát feltétlenül megérdemelnének ezek a lelkes lányok,

hogy a tömegsportalapról egy bizonyos összeget rájuk is fordítsanak a KISZ-bizottság illetékesei. Ezekben a napokban az Ady téren a golyabajnokság női kosárlabda küzdelmei bizonyára sok tehetséges lány tűnik fel a palánkok alatt. Jó lenne, ha közülük minél többen jelentkeznének a bajnokjelölt edzéseim! A magasabb osztály ugyanis parancsolóan követeli a jelenlegi emberanyag felrészítését, arról nem is beszélve, hogy a mai V. évesek jövő ilyenkor már nem állhatnak csapatunk rendelkezésére.

THÉKES ISTVÁN

„Gondolatok”

Ritkán van úgy, hogy két ember ugyanarra gondol. A kellemetlen ebben csupán az, hogy mindez a kővéletlan szigorlaton jut eszembe.

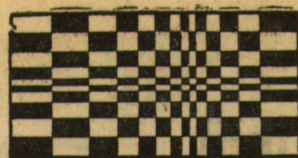
Hiába hegedülsz a kőbontanon méltó módon a beleken, még nem biztos, hogy a kés Paganini-je lesz a sebészeten.

Nem szép dolog, ha az ember előtt elhallgatják az igazságot. De miért éppen a szigorlaton mondják meg?

Az életben hallgatni arany. A szigorlaton 50 forint.

Sokan az orvosi titoktartást már itt, az egyetemen elkezdik. Ezért van annyi utóvizsga.

A sebészeten azért írják ki: MŰTÖ, hogy a medikusok tudják, ide nem juthatnak be a hat év alatt...

SAKK

Petropolis után

Világszerte folyik a küzdelem; ki lesz 1975-ben Fischer ellenfele a világbajnoki párosmérkőzésen? A FIDE szabályai szerint megtartott zónaversenyek után a két kiemelt exvilágbajnok (Spasskij, Petroszjan) kívül még 36 versenyző maradt a paszton a jelöltek közül. A leningrádi és petropoliszi zónaközi döntők után ezek közül 30-nak ki kellett volna esni — csak 29 esett ki, így a küzdelmet szeptemberben egy újabb kis verseny teszi majd érdekesebbé a jugoszláv fűrődővárosban, Portorozsban.

A meglepetések nem maradtak el egyik helyen sem. A júniusban lejátszott leningrádi zónaközi versenyt két szovjet nagymester Karpov és Korsznoj nyerte holtversenyben — ez még nem meglepetés. Karpov a legfiatalabb szovjet sakkzongárda éllovasa. Korsznoj nem először nyúl a világbajnoki babérok felé, mindkettőtől várta a közvélemény, hogy az élen végez. Nagy meglepetés volt azonban, hogy a harmadik továbbjutó még komoly pontfélnyel az amerikai Byrne lett, akit csak kb. a hetedik-nyolcadik helyre vártunk. Kétségtelen, hogy Byrne sakkpályafutásának eddigi legfényesebb eredményét produkálta, sikerének alapja az elmélyült komoly előkészület volt. A legnagyobb és legfájdalmasabb meglepetés a favorit Tal exvilágbajnok lemaradása. Nagyon jó előjelek között indult, versenyt vereny után nyert, nem is akármilyeneket. Verseny alatt többször kért halasztást, annyira formája alatt játszott, hogy szinte biztosra vehető, kiújultak régi vesebántalmak. Mással nem magyarázhatjuk az eredményt még akkor sem, ha Tal nagymester rossz néven veszi mindig, amikor gyenge eredményt sakkon kívüli okokkal mentegetik. Komoly meglepetés a nyugati sakközös csillagának, a dán Larsennek a lemaradása is. Úgy látszik, még nem heverte ki a Fischer elleni 0:6 hatását, vagy esetleg ellenfelei nem tisztelik már annyira, mint eddig, éppen az említett 0:6 miatt.

A braziliai Petropolisban augusztusban lejátszott másik versenyt a magyar közvélemény nagyobb érdeklődéssel kísérte, hiszen itt indult színeink képviselője, Portisch Lajos. Még hozzá jól is szerepelt, két fordulóval a befejezés előtt még egyedül állt az első helyen, s ha első helye nem is látszott biztosnak, hiszen nagy ellenfelei voltak hátra, továbbjutásában nagyon bíztunk. Az utolsó előtti fordulóban azonban erőt vett rajta a kishitűség, elfogadta Bronstein nagymesternek a 13. (!) lépésben tett remisajánlatát abban a tudatban, hogy az utolsó fordulóban egy remis is elég a továbbjutáshoz. Az utolsó fordulóban azután az elszántan küzdő Polugajevszkij ellen vereséget szenvedett, továbbjutása kétsége vált. Így a versenyt a brazil Mecking nyerte (a brazil sakk-Pelé, a dél-amerikai Fischer, ahogy lelkes hívei nevezik a fiatal nagymestert), a másik két továbbjutást jelentő helyért a második helyen holtversenyben végzett szovjet Geller, Polugajevszkij és a magyar Portisch fogtak meg küzdeni. A magyar vonatkozásokról függetlenül ez a verseny is bővelkedett izgalmakban. A jugoszlávok fiatal tehetsége, Lubojevics nagymester az első 6 játszmából 5 és fél pontot szerzett, utcahosszal vezetett — s azután 11 játszmából csak 3 és fél pontra verte ereje (1 győzelem, 5 remis, 5 vereség) és a 9-10. helyen végzett. Nem kell szakembernek lennünk, hogy belássuk: az állóképességgel van hiba, nem a tehetséggel. Klesset Szmiszlav exvilágbajnok továbbá Bronstein, Keres és az amerikai Reshewski nagymesterek, akik mindhármán álltak már a világbajnoki trónus lépcsőjén, ha nem is ülhetek rá.

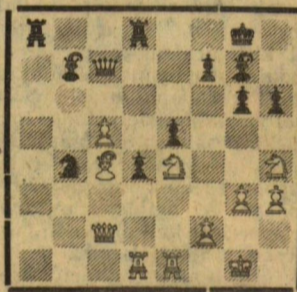
Csalódottak vagyunk? Nem, Por-

tisch fél ponttal többet hozott, mint amennyit az Elő pontszáma jósolt, pontszámát ezzel meg is emelte, az utolsó két fordulótól elteltével sokat nyugodt sziluszában, jól játszott. A három jelölt megegyezett abban, hogy a hivatalosan előírt kétfordulós mérkőzés helyett négyfordulós játszanak. A portorozsi körmérkőzésre Portisch komoly eséllyel indul, hiszen háromjukt közül csak egy esik ki. Portisch mellett szól, hogy háromjukt közül az 6 eredményei a legjobbak, hogy a nyugodt, csendes fűrődőhely nagyon megfelel neki a zajos nagyváros helyett, elene szól, hogy mindkét ellenfelével szemben negatív az eddigi mérlege, s hogy újabb harmas holtverseny esetén a Berger Sonneborn féle pontértékelési rendszer az 6 kárára zárul. Nyolc játszmát kell játszania, 1 győzelem és 7 döntetlen elég a továbbjutáshoz. Bízunk benne!

A magyar nagymester egyik leg-szebb játszmája Petropolisban a veterán amerikai bajnok Reshewski elleni győzelme volt.

Portisch-Reshewski. Petropolis, 1973. 1. c4, c5 2. H3, g6 3. e4, Hc6 4. d4, cd4: 5. Hd4: Hf6 6. Hc3 (A modern megnyitási játszmák általában a szicíliai védelem egyik változatába. Maróczy nagymesterünk tanítására szerint a c4 lépés tartos centrumfőlyent biztosít világosnak, ezt a megállapítást a modern sakkelmélet kikézdte. Portisch e játszmában a Maróczy állásponthelyességét ilusztrálja.) Hd4: 7. Vd4!, d6 8. Fg5, Fg7 9. Vd2, 0-0 10. Fd3, a5 (Eleg kenyszeredett ellenakció, világos félkézkel hárítja, s előkészíti a csapást a királyszárnyon.) 11. 0-0, a4 12. Ba3, Fe6 13. Ve2, Hd7 14. f4, Bc8 15. b4, ab3: e. p. 16. ab3: Hf6 17. Khl, Va5 18. f5 (Döntő behatolás!) Fd7 19. Hd5, Vd5 (Szomorú kenyérszer.) 20. Vf2, Fe6 21. Vh4 Fd5: 21. ed5: Be8 22. Bf3 (Világos kockázat nélkül, e igen erővesen támad) Hd7 24. Bf1, Ff6 25. Bh3, Kf8 26. f6g: 26. 27Ff6: ef: 28. Bf6: és sötét feladta persze nem a gyalogvesztés, hanem a gyenge királyállást fenyegető ezer veszély miatt.

TANULJ KOMBINÁLNI
Mihaljcisin-Benkó
Szarajevó, 1970.

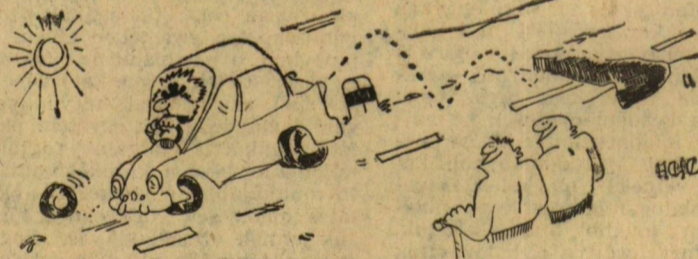

Világos: Kgl, Vc2, Bdl, Bel, Fc4, He4, Hh4, gy: c5, f2, g3, h3, (11)
Sötét: Kgl, Vc7, Ba8, Bd8, Fb7, Fg7, Hb4
gy: d4, e5, f7, g6, h6, (12)
Világos lépést és az ötödik lépésben mattot adott. Hogyan?
Legutóbbi rovatunk feladványának megfejtése: Aljehin-Mezyrov: 20. Hd5:!, Fd4: 21. Fd4:!, Ve2: 22. Hf6+, Kf8 (Ha a király a nagy átlóra lép, He8: kettős sakk és Be2: után még világos nyer.) 23. Hh7:!, Kg8 24. Hf6+ és döntetlen örökös sakkal.

DR. MOSONYI KÁLMÁN

Lapzártá után érkezett a hír, hogy Portisch Lajos megnyerte a portorozsi mérkőzössorozatot. A sakkvilágbajnoki negyeddöntőben Portisch ellenfele Tigran Petroszjan szovjet nemzetközi nagymester, exvilágbajnok lesz. (A szerk.)

Útépítő táborozók

— Vegyünk még ki pár lapáttal, az előző koci nagyobbakat ugrott!

Tanulság a harmadévből: aki az Echinococust Gram negatív bélbaktériumnak tippeli, még orvos lehet. Ha viszont nem tudja a kísérletes gyomorfekélyeket, soha.

Aki szidja a vizsgaidőszakot, gondoljon a felvételire!

„Olyan jól sikerült a kőbontan szigorlatom, hogy közkívánatra még egyszer hallani akarják!” — dicsekszik az egyik medikus.

Keserves dolog, ha kirúgnak, de még keservebb, ha ezt el is kezdik indokolni.

Nyári gyakorlaton Kalocsán, a belgyógyászatot olvasom a következő: „... a beteg kiírja a hólyagját a WC-be”. Ha át tud jutni az ureterén. Persze, mit lehet tudni, egy beteg ember mindenre képes lehet. Egy egészséges biztos, hogy nem tudja kiírni a hólyagját, legfeljebb csak a vizeletét.

Hogy mire képes az ember, ha beteg?

Miről lehet felismerni a medikust, a belgyógyászt, a sebészt és a kőbontnocnokot? A medikus semmit sem tud és semmit sem csinál, a belgyógyász mindent tud, de semmit sem csinál, a sebész semmit sem tud, de mindent csinál, a kőbontnocnok mindent tud és mindent csinál — de már későn.

SEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Féléves szerkesztő: Szabó Magdolna. Szerkesztőség: 6720. Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kladársért (telel): Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kladóhivatal: 6740. Szeged, Magyar Tanácskötárság útja 10. Telefon: 13-500. A lapot az Intézmények pártbizottságai terjesztik. Árs: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda.

